

Ders 13

Мейман күтүү, дасторкон даярдоо

(Misafir ağırlama, sofrա hazırlama)

Айдайдын туулган күнү

Айдай өткөн жума күнү 18ге толду. Туулган күнүнө айрым досторун, классташтарын чакырды. Туугандары болсо, чакыртпастан эле келишти. Айдайдын апасы тамак-аш жасаганга уста. Ал ар качан жаңы тамактарды үйрөнгөнгө, өзу да жаны түрлөрдү ойлоп тапканга абдан ынтызар. Жамал эже жасаган тамактар элдин баарына жагат. өзгөчө атасына. Ал ар качан тамактан менин байбичемин алдына эч ким чыга албайт дейт. Бул жолу да дасторконду жайнатып салыптыр. Айдайдын достору апасынын ооздо эриген боорсокторун, салаттарын, мантысын тамшанып жешти. Ар дайым мындай даамдуу тамак жеген жолдошуна суктанышты.

Белек-бечкек абдан көп болду. Баарынан да апасы берген жайкы сумка менен досу Бегимай алып келген кофтаны өтө жактырды. Экөө сүйлөшүп алышкансып түсү окшошунан алышыптыр.

Туулган күнү абдан көңүлдүү өттү. Жаштар өзүнчө, чоңдор өзүнчө көңүл ачышты, ырдашты, бийлешти. Эл тараганда Айдайдын көзү сыртында “Күндөлүгүм-сырдашым” жазылган бир блокнотко түштү. Ичин ачты. Бул белектин ээси Дайыр откыткага минтип жазып коюптур: “Айдай, эми сен 18ге чыккан селкисиң. Сенин бир сырдашың болушу керек, туурабы? Кел, мен сенин сырдашың болоюн.”

Суроолор:

Айдайдын күндөлүк жазуу пикири кайдан чыкты?

Айдай күндөлүк дептер белегин дароо көрдүбү?

Айдай белектердин ичинен кайсынысын өтө көп жактырды?

Айдай Дайырды жакшы көрөбү?

Айдай менен Дайырдын тагдырында окшош жактар барбы?

Айдай агасын эстей алабы?

Эмне үчүн жакындары Айдайдын көзүн карашат?

Силердин оюңарбоюнча Айдай кандай кыз?

Кыргыз тамак-аш аттары

бешбармак	палоо
лагман	күлчөтай
оромо	чүчпара
боорсок	самса
шорпо	манты
фунчоза	куурдак
бозо	кымыз

Sözlü ve Yazılı Anlatım Dersi Kaynakları

- Abduldayev E. (1998). *Azırkı kırgız tili*. Bişkek: İlim.
- Akdemir R. (2000). *Baldar angemeleri*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G. , Rahat Razak). Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay. 1- 112s.
- Asanaliev Ü. (1964). *Lobnor tilinin grammatikalık kıskaçça oçerki*, Frunze, *Azırkı kırgız adabiy tili*. (2009). Bişkek: KMUIA. -928 b.
- Bartold V.V.(1963). *Kırgızı. Soçineniya*. T.2, Çast I., s.509-510. Moskva.
- Baskakov N.A. (1960). *Tyurkskiye yazıkı*. Moskva.
- Batmanov İ.A. (1947). *Kratkoye vvedeniye v izuçeniye kirgizskogo yazıkı*. Frunze.
- Batmanov İ.A. (1963). *Sovremenniy kirgizskiy yazık*. Frunze.
- Cumakunova G. (2002).“Kırgız Türkçesi”. *Türkler Ansiklopedisi*. Ankara:Yeni Türkiye Yay. Cilt 19, s.596-606.
- Cumakunova, G. (2005). *Türkçe-Kırgızca Sözlük*. Bişkek: Manas Üniversitesi Yayınları.-1000s.
- Karasayev H.K. (1983), Orfografiyalık sözdük. Frunze:KSE
- Keleşektin Eeleri. Añgemeler, Comoktor*. Frunze: Mektep Basması, 1976.
- Kırgız adabiy tilinin grammatikası*. (1980). Frunze: İlim.
- Köseoğlu E. (2001). *Tonton Ene*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay. 1-88.
- Köseoğlu E. (2003). Veli Aba. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay.1-136.
- Malov S.E. (1952). *Yeniseyskaya pismennost tyurkov: Tekstı i perevodi*. M.-L.
- Oruzbayeva B.O., (1997). “Kırgızskiy yazık”. *Yazıkı Mira: Tyurkskiye yazıkı*. Bişkek, s.286-289.
- Tınıstanov K. (1998). *Kırgız tili*. C.I-II, İstanbul.
- Tenişev E.R. (1997). *Drevniy kirgizskiy yazık*. Bişkek.
- Yazım Kılavuzu.(2012). Ankara:TDK Yay.
- Yunusaliyev B.M. (1971). *Kırgız diyalektologiyası*, Frunze.
- Yunusaliyev B.M. (1955).“Problema formirovaniya obşçenarodnogo kirgizskogo yazıkı”. *Voprosı yazıkoznaniya*, №2, s.30-41.